

Oppgave 5:

Gjør rede for mulige årsaker til aggresjon ut fra ulike forklaringsmodeller.

Aggresjon kan tolkes som en atferd som har til hensikt å skade en person, fysisk eller psykisk.

Aggresjon kan utløses av 3 faktorer;

- 1) ønsket om å skape frykt hos andre
- 2) ønsket om å fremme sine egne interesser
- 3) Egen frykt, angst eller nedsel

Ulike modeller forsøker å se på hvordan aggresjon kan forklares, og jeg vil trekke inn bl.a. Frostreants/Aggresjons hypotesen, model learning og Frenchs biologiske tilnærming.

Først så kan vi se på hvordan ulike teoretikere har prøvd å sette en definisjon på aggresjon:

Deaux, Dane og Wirthsman (1993)

Aggression - the intentional infliction of harm upon others

Emnekode : PS 101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 2 av 12

Baron & Byrne (1987)

Aggression is any behaviour directed toward harming another living being.

~~Tore Berge~~ :

Vå kan med andre ord si at Aggression er den hensikt til å påføre en annen person fysisk eller psykiske skade, eller å ødelegge et objekt. Aggression er dermed noe som kan karakteriseres ved disse hensiktene:

- hensikten om å volde skade mot noen
- Det er ikke utførelst, men intensjonen, som er viktig.

Aggression er noe et hvert menneske møter gjennom livet sitt gjennom å forsøke å løse, prøve og feile. Det er en naturlig reaksjon på nederlag, skuffelser og noen ganger kriser. Siden mennesker er så forskjellige og oppfatter hendelser på sin egen unik måte, så er det vanskelig å kunne forutsi at aggression alltid oppkommer i visse situasjoner

Emnekode : PS 101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 3 av 42

Mennesker reagerer forskjellig - og aggresjon kan uttrykkes i mange falskesmessige opplevelser.

Vi skal nå se litt på type hendelser og situasjoner som kan forårsake aggresjon, og hvor aggresjonen kan utløses.

Normer for hjelpetferd:

Mange pleietrængende som mottar hjelpster ofte med et godt den hjelpende får, fordi de føler ofte at de kan ikke gi tilnøke noe form for hjelp til den personen som hjelper meg. Denne følelsen er veldig vanlig for mottager og pasienter/pleietrængende prøver å rettfordigjøre den hjelpen de får. Mange kan møte hjelpen de får med aggresjon som sinne ~~mot hjelpen~~ siden de ikke vet hvordan de skal ta de falsene sine. Aggresjon er ofte noe som kan skje hos pleietrængende hvor de under aggresjon inn (seg fordi de ikke vil ta den ut på de som hjelper dem.

Psykiško

Aggresjon er noe som ikke alltid er ventetvis ikke er sett på som akseptabelt

Emnekode : PS101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 4 av 42

i vårt samfunn. Det slås ned på fordi det er sett på som en norm som brytes og sanksjoner fra omgivelsen til den aggressive settes inn.

Aggresjon er dette da noe personen prøver å ikke vite omgivelsene, i frykt for å bli utstøtt og sett på som en person som ikke klarer å kontrollere følelsene sine. Av og til kan aggresjon vendes innover og tils ut på seg selv - man blir da innerstøttet og bitter. Når man ikke får utløp for aggresjon så kan dette være veldig selvsårlig -ende.

Det kan nevnes her at selvom aggresjon sees på som en uønsket et form for følelser, så kan mennesker besitte en vis type aggresjon som anses som positiv. Det klassiske eksempelet er under sport og idrett hvor vektløftere hisser seg selv opp for de skal ta et tungt løft. De håndterer energien fra den aggressive følelsen om til noe positivt - ellers muligheten til å løfte så så mange kilo. Dette kan sees på som en form for sublimering (som egentlig er en forsvarsmekanisme mot følelser)

Emnekode : PS101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 5 av 42

ser) Her omgjer man en ~~to~~ vaksentaker
impuls om til en høyverdig
handlung.

Akterdsstyper og målningsstørd.

Menner kan karakteriseres inn i 3 typer
menner.

A menner : konkurransorienterte, stolmed-
ig, preget av fiendtlighet

B menner : Avsløppet, ikke opptatt av
å fremme seg selv, rolig.

D menner : pessimistiske, lite
motiverte.

Type A menner er preget av karakteristika
som gjør at de er mer preget
av fiendtlighet (som er nærliggende
med aggresjon) Disse typer menner
har ofte større sannsynlighet til
å utegjøre seg seg. Kroppen reagerer
med å øke blodtilførsel (høyere
puls) man svetter mer og pupillene
utvides. Disse A mennene føler ofte
trengn til å vise sin aggresjon (følelsen
av aggresjon er sterkere hos dem
enn hos type B & D menner)

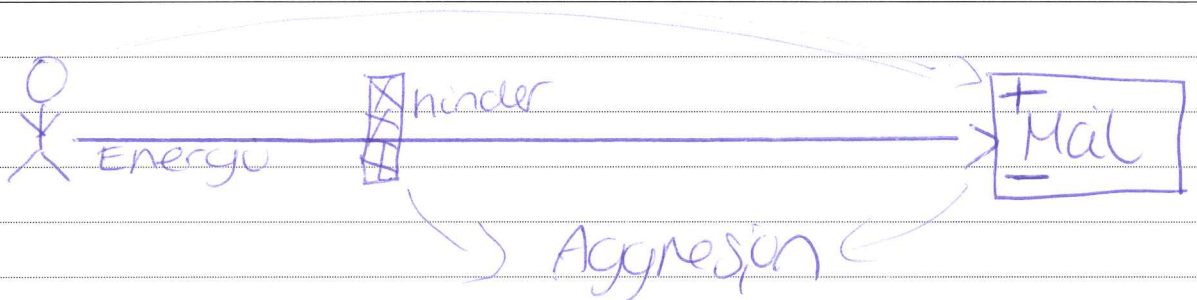
Kriser og konflikter:

Når kriser og konflikter oppstår ser vi noen mennesker (typiske mennesker) reagere med aggresjon. Dette kan vi se som et signal at man kan reagere aggressivt når man faktisk mister enn man er glad i. Aggresjon kan altså være ulært. Noen vil prøve å rette aggresjonen mot andre enn dem som man står i krisen sammen med for å få ut løp for spenningsenergi som bygges opp i kroppen.

Vi har vi sett på litt forskjellige syn på ~~Ag~~ og mulige hendelser når aggresjon oppstår. Ulike forklaringsmodeller på aggresjon er som følger:

Frustrasjons-aggressions ^{teorien} hypotesen:

Denne hypotesen ~~teorien~~ ble fremsatt av en gruppe amerikanske forskere, (Dollard, Miller, m. Al.) i 1939. Teorien gikk ut på at all frustrasjon ~~ledet~~ til aggresjon og all aggresjon var en følge av frustrasjon. Frustrasjon oppsto når mennesket ikke klarte å oppnå det han ville få til.

Gruppen mente at man vil utagere aggresjon i møte med frustrasjon som forårsaker av en hindring i å oppfylle våre mål.

Men teorien fikk kritikk med tanke på at ikke all frustrasjon gjør at man reagerer aggresivt utad.

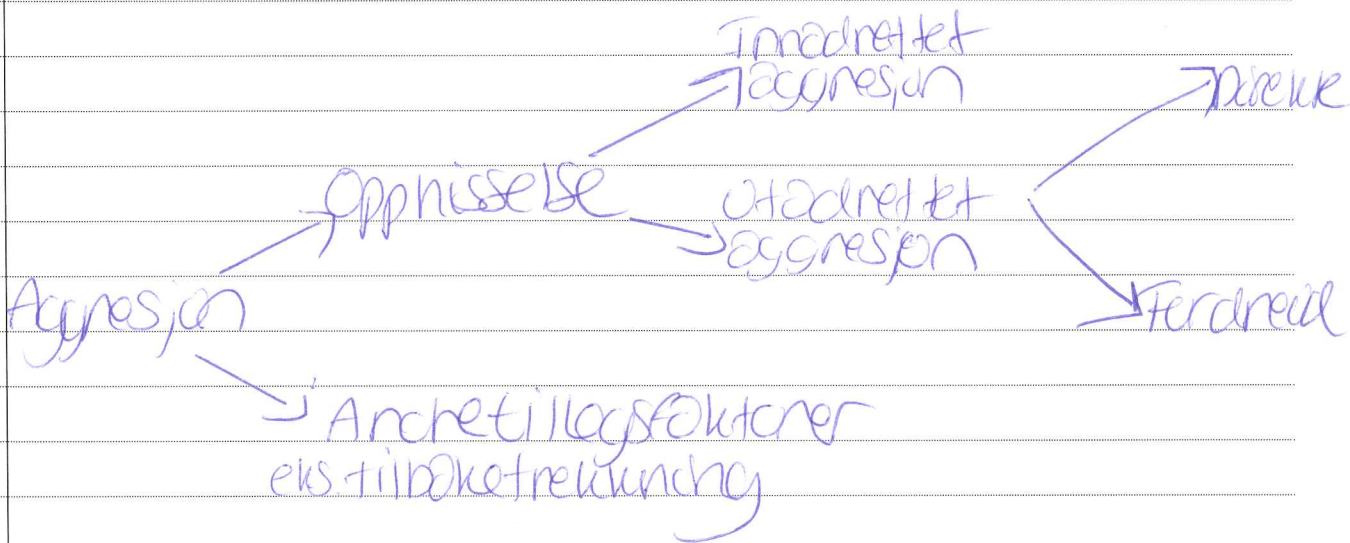
Man kan vende på seg selv som tidligere nevnt, altså til aggresjon ut på seg selv. (Et barn som er redd for å snakke tilbake til sine foreldre kan ta ut sin aggresjon på en bamse eller et leketøy - dette mente Dollard, m. fl.)

Gruppen endret senere sitt standpunkt om at all frustrasjon ikke nødvendigvis fører til aggresjon (men hovedsakelig gjør den det)

Emnekode : PS 101
 Kandidatnr. : 6152
 Dato : 30/11-2012
 Ark nr. : 8 av 42

En model som forklarer hvordan aggresjon kan fremkomme, utviklet av Meyers, 2001:

Når man vender på blir sur aggresiv seret kan man velge å trekke seg tilbake slik at man ikke brøter noen normer. Ved "synlig" aggresjon blir man opphisset og kan velge å vende dette innover på seg selv eller utover mot andre. Når den vender mot andre sier er den direkte eller indirekte.

Direkte aggresjon	Fysisk slag, sparke	Psykisk han, utskjelling
Indirekte aggresjon	uniøte å hjelpe noen i nød	baksnakkking

Aggresjon kan også sees i lys av modellering:

Modellering mener at barn lærer av sine forbilder. Foreldre er her et klassisk eksempel, og hvis man ser at de reagere aggressivt og ikke blir støffet for det - så vil barnet også ta til seg at aggresjon er en akseptert form for utøring. Masse

Albert Bandura som er meget stor teoretiker innen modellering mente at barn tar mye av sin atferd og holdninger etter foreldre:

"Of the numerous predictive cues of behaviour, that one given moment, none is more common or effective than the actions of others"
Bandura 1977.

Massemedia som radio, blader og TV vil også påvirke barn. Spesielt TV, og når man ser vold på TV så mente Bandura at barnet vil lære for å utøve vold selv. Men hans syn møtte mye kritikk, og andre oppfatninger ble til.

Emnekode : PS 101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 10 av 42

Aktivitetsoppfatningen:

Når man ser vold på TV så vil man føle for å utøve vold selv. Altså barnet vil bli en mer aggressiv, iaktar og reaksjoner om man blir eksponert for mye vold fra masse media.

Katarsisoppfatningen:

Mente at når man så på TV så ville barn få utløp for aggressiv utford - oppdemmet aggressiv energi ville bli frigjort.

Nullhypotesen:

Mente at man verken ville bli mer aggressiv eller få utløp ved å se vold på TV.

Av disse ulike oppfatningene ser det mest logisk at aktivitetsoppfatningen gir mest commonsense. Mange foreldre velger naturlige skjema barn fra å se på voldelig TV siden dette ikke er bra for barnet å bli eksponert for for tidlig. Man vil ikke oppfordre til at aggressiv utford er akseptabel.

Emnekode : PS 101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 11 av 42

Den siste forklæringsmodellen er Freud sin biologiske teori:

Freud mente at menneske er styrt av drifter - dødsdriften og livsdriften. Hvis et disse to driftene sto i forholdet til hverandre men om den ene ble sterkere enn den andre - f.eks dødsdriften - så ville dette føre til menneskets selvdestruksjon. Det er livsdriften som holder "følelsene i sjakk" og sørger for at mennesket lever det livet den gir. Man vil som person forsøke å få en drifts reduksjon - utslipp av oppdemmet energi som ligger i kroppen. Agnesis vil typisk være en sterk oppdemmet energi - denne må frigjøres slik at menneske kan leve videre og ikke bli ødelagt av dødsdriften.

Som en konsekvens til mulige årsaker for Austfås agnesis, så kan man si at mennesker tarler følelsen for å redde agnesis forskjellig og mange vil forsøke å opprettholde sitt "siviliserte" inntrykk som omgivelsene har av vedkommende og ikke bryte normene som miljøet tilskriver dem.

Emnekode : PS 101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 12 av 42

Oppgave 1: Skisser hovedtrettene ved fremveksten av humanistisk psykologi.

Humanistisk psykologi hadde sitt utspring ~~på~~ ^{fra} mer senere enn de andre psykologiske retningene som psykoanalysen, gestaltpsykologene og ~~kognitiv teori~~ ^{teori} Behaviorismen.

Humanismen hadde sitt utspring på 1960 tallet, rundt hippie tiden, hvor det ~~at~~ ^{at} var stor fokus på kjærlighet, fred, kunst, filosofi, selvrådrett, selvforståelse og likestilling av mennesker.

I motsetning til Freud og hans psykoanalytiske teori, så fokuserte ikke humanismen på opplevelsene i barndommen eller ting som hadde hendt tidligere i livet. Humanismen er mer opptatt av hvordan personen har det her og nå. De velutligger i alle menneskets fortid men prøver å forstå mennesket og den situasjonen han eller hun er i. Dette synet har sees på som det fenomenologiske synet - hvordan mennesket har det her og nå.

Emnekode : PS 101
Kandidatnr. : 8152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 13 av 12

Humanismen har den grunnleggende tro at personer er i bunns og grunn gode vesener som søker etter å realisere det ønske i seg selv.

Dette kalles for selvsaktualisering, og mener at hvis en person vedr på frem det ønske i seg selv og leve med sine egne trekk som gjør dem til den man er så har man oppnådd selvsaktualisering. Man er fornydd med seg selv.

Dette synet ble fremført av Abraham Maslow - en kjent og sentral person innen humanismen og motivasjons-teorien. Maslow mente at en hver person har mulighet til å selvsaktualisere seg selv når de har tilfredsstillende behovene som sosiale behov, trygghet, og mat, som ligger nederst i "pyramiden" hans. Selvsaktualisering ligger høyt overst.

En annen sentral person i humanismen er Carl Rogers. Han mente at et hvert menneske hadde et opplevelses-felt som formed en persons personlighet. Og gjennom opplevelsesfeltet så gjorde man hendelser og opplevelser forståelig for seg selv, og opplevelses-feltet var øltsa med på å forme personligheten.

Emnekode : PS 101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 14 av 12

Rogers var også opptatt av selvet
til personen.
Selvet er hvordan personen ser på seg
selv, sin vilje og sine holdninger.
Rogers mente at man kunne bruke
selvet som filter, og såle ut det som
bidro til at personen kunne utvile
seg på en positive måte,
velst og medning står sentralt
i humanismen.

Rogers mente og at vi har to oppfatnin-
ger - selvet og ideel selvet
selvet er den vi er, det vi står
for (vare verdier) og våre holdninger.
I ideel selvet er den vi ønsker å
være - det vi søker å oppnå -
det kan sees på som en ~~type~~
viss type forbilde
Er det stor sammenheng, likheter,
mellom selvet og ideel selvet
Så er de kongruente - men Rogers
mente at det var så i så utvilsomt
at selvet var ideel selvet altså
at personen var det man søkte
å være. (Fullstendig komplett og
tilfreds)

På den andre side så var selvet og
ideel selvet inkongruente om
det var stor avstand mellom
de to synene.

Emnekode : PS 101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11 - 2012
Ark nr. : 15 av 42

Det er to sentrale ting som humanismen legger vekt på:

- 1) Det subjektive - alle oppfatter ting forskjellig og har ulike opplevelser
- 2) Menneskets potens - vekst, modning og positive holdninger og tanker.

Disse står som noe av det viktigste i denne psykologiske retningen.

"Humanismen mener at et hvert individ er sørgent og den understreker at det ligger noe unikt i et hvert individ"

Humanismen søker å få frem det sørgente ved hver person, og ultimate til at ved hemmende skole nei selvkritikk og få full uttelling for sine ressurser. Humanismen har en grunnleggende tro på gode iboende krefter som ligger til grunn i en hver person.

Menesker opplever hendelser og opplevelser som noe subjektivt. Altså at alle mennesker møtter samme stimuli men oppfatter stimulusen (det objektive) an til noe (subjektivt) unikt for en hver person. Dette avhenger av

Emnekode : PS 101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11 - 2012
Ark nr. : 16 av 42

er hvordan personen tidligere har oplevd ting og personens erfaringer.

Humanismen lægger vægt på at personen har frihed til at vælge selv - kan handle ut i fra egen fri vilje. Dette humanismen mener at det er her vi skiller os fra dyr. De står mod dyreforskning og alt andet som prøver at kortlægge menneskers adfærd. Humanismen mener mennesker har en frihed som dyr ikke har og dette giver os scoregne.

Humanismen har mødt mange kritikker for synet den har på mennesker. Mange mener den er alt for nåv og romantisk - at synet på mennesker er for snevert og lite sandsynlig (ifht til at alle er grunnleggende gode og har mulighed til selvaktivering). Flere mener at den er for beskættende, og at det er lite empirisk støtte til synet deres.

I motsetning til dette - så er det stor vekt på humanismen idag. Mange brøker humanismen som et fundament og bygger på denne teorien fremover normer

Emnekode : PS 101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 17 av 42

med grunnsynet og nærdeberammen
til ulike retninger som F-eks
sykepleien.

Som en konklusjon til min drøftelse
av fremveksten og hovedtrekkene
ved humanisme. Så kan man
si at humanismen er meget positiv
overfor mennesket og tillegger et
hvert individ positive egenskaper
(som kan reduseres). At alle oppfatter
ting på sine ulike måte normalt
gjødt med at mennesker er så
forskjellige og har så et så bredt
spekter av syn og meninger.
At menneskets natur står sentralt
og fokuserer på vekst og mening
er grunnleggende positive forhold
som alle mennesker "har godt av å
gå gjennom". (Egen mening)

Ekstra: Carl Rogers mente at
det var viktig for pasienter å
være i et åpent og varmt
omgivelser når man snakket om
seg selv - han satt fokus på
at mennesket skulle få prøve
om det ville i et åpent miljø

Emnekode : PS 101
Kandidatnr. : 6752
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 18 av 42

Oppgave 4:

Definer begrepet "holdninger" og drøft forholdet mellom holdninger og atferd.

Holdninger kan sees på som relativt stabile, organiserte og konsistente tanker, følelser og atferds-tilknytninger overfor et gitt objekt.

Holdninger er en persons måte og synnelag på hvordan man mener overfor et objekt.

Holdninger kan sees på i utgangspunktet ikke observeres, det er en tilstand, og det er noe man ~~kan~~ som kommer til synnelag når ~~man~~ en person legger frem det han/hun synes om et objekt, en hendelse eller et fenomen.

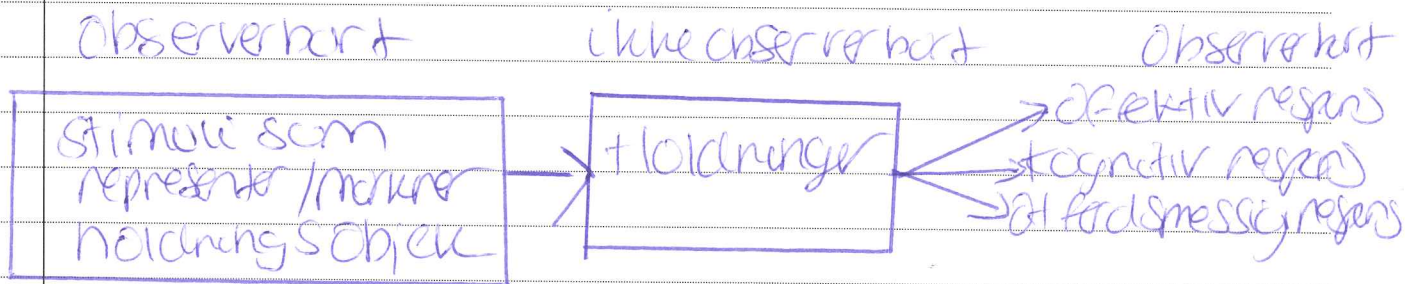
Disse definisjonene av holdninger bringer oss inn på Howitts strøbe og Stephansens sin Trekomponentmodell. (Jeg velger å skrive litt mindre for jeg beveger meg over på atferd, slik at man skal få en grundigere forståelse av hva som gjør en holdning til det den er, og hvordan en holdning påvirkes)

Emnekode : PS 101
 Kandidatnr. : 6152
 Dato : 30/11-2012
 Ark nr. : 19 av 42

Tre komponent modellen's syn på holdninger er at det er en kombination af tre begrebsmæssige separate reaktioner på et objekt, fenomen eller en handling

Tre komponent ~~en~~ modellen mener altså at holdninger er noe "ikke observerbart", en tilstand, med en affektiv respons, en kognitiv respons og en adferdsmæssig respons.

Eagley & Chaiken mente at en person ikke nødvendigvis har men forholdt sig til ~~at~~ et objekt, fenomen eller en handling på en objektiv evaluativ måde.

Den affektive respons er den følelses-mæssige respons, og det er denne som kommer stærkest frem, til syne. Den går på hvad vi mener og føler om et objekt eller fenomen.

Den kognitive respons går på hvad vi tænker og opfatter om et objekt/fenomen.

Emnekode : PS 101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 20 av 42

Den etferdsmessige responsen går til slutt på hva vi gjør, hvordan vi handler overfor et 'objekt' / fenomen.

Disse tre responsene går på hvordan vi danner oss en holdning til noe og samspillet mellom dem registreres som en form for etablering av holdning. Det trenger nødvendigvis ikke være samspill, men kan gjerne se ut som impulsivt og foretatt seg en handling der og der - som for noen kan et sees på som en holdning. Dette kan bli misvisende, og derfor burde man alltid observere en person over lang tid for å kunne støtteste når korte holdninger.

Holdninger og atferd

Atferden vår kan sees på hvordan vi oppfører oss, holdningene våre danner en grenspelle ved våre vårt kroppspråk.

~~Atferden vår er en noe som grenspeller våre holdninger - de holdningene våre kan som det ser ut grenspelles i atferden vår - de~~
er tydeligst når vi er i sosialt sammenheng med mennesker.

Emnekode : PS 101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 21 av 42

Holdninger er noe vi tilegner oss gjennom våre omgivelser. Vi lærer oss til de holdningene vi har - det er altså ikke noe medfødt. Gjennom sosialisering prosessen så tar vi med oss som og meninger fra personer vi omgås - typisk vår familie.

Familien vår og dets holdninger mener og syn er noe vi tar med oss videre i vårt liv. De grunnleggende holdningene tilegnes her. Når man flytter ut, og begynner f.eks i skole eller jobb, så vil man danne seg nye holdninger gjennom vår interaksjon med nye venner, hove går og kjører. Innvil då, så vil vår utfordr være meget av de holdningene som familien vår deler, samt mye av deres syn på ting.

Vi har typiske holdninger overfor mennesker, institusjoner, utdanning osv. En lite rettferdig og en generelt negativ holdning er en fordom. Dette kan være fordom mot et fra utlendinger, dypt religiøse mennesker og homofili. Holdningene fordommen er noe som synologisk fordi vi ofte vet svært

Emnekode : Ps 101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 22 av 42

Lite om emnet eller Peter og struet.
fordømmen gjenspeiles i våre holdninger
som et negativt og pressmedietisk
mening, ovenfor disse gruppene. P. og
utlendinger.

Hvis man ser en dekkens mann på
gaten ski og alle sa vil var
~~holdning~~ s atferd vise at vi kanskje
gjør rett for å hjelpe
vedkommende opp fordi de har
en fordom mot ~~nå~~ som
utlending. Denne holdningen
gjenspeiles i vår atferd fordi
vi ikke stopper å hjelper vedkommende

~~Peter~~ Med dette sagt sa er det
nødvendigvis ikke noe en til
en forhold mellom holdninger
og atferd.

En holdning kan forårsake flere
typer atferd.

Hvis man har en fordom mot utlendinger,
sa kan det hende at man reagerer
impulsivt ved å plukke opp
en lase som en utlending
måster på butikken. Selvsagt man
ser negativt på utlendinger sa
viste atferden vår at vi likevel
valgte å hjelpe noen som vi egentlig
har et negativt syn på.

Emnekode : PS 101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 23 av 42

Det kan være flere grunner til at
at ferdan var "gjør noe annet" enn
det være holdninger til især.

Sosialt press er en av disse grunnene.
Mennesket har mange normer å leve
opp til, de er sett på som en
verdiskole på hvordan vi oppfører
oss i sosiale sammenheng.

Man velger i et middagsselskap å
hånger man ved siden av en
afgjører ved bordet. Man velger
då som en rasjonell person å ikke
gjøre en scene utenfor verken å
gjestene at man ikke vil sitte
ved siden av vedkommende.

Man gjør då et forsøk på å
være høflig og små snakke med
sine venner. For de man vil ikke
at mans ferdan skal bli belyst.

Altså blir atferden vår helt
forskjellig fra ~~ved~~ hvordan var
"holching egndelig er - den
neoke falsk" skjules og
kommer ikke til uttrykk.

En annen grunn til at personen
skjuler sin ferdan er fordi
man ikke vil bli møtt med
sarkasmer fra de andre gjestene
i selskapet - man vil med andre
ord bli heft i neste selskap, og da
velger man å spille med "selvorn men"

Emnekode : PS 101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 24 av 42

egentlig, fører noe helt annet og kanskje vil noe helt annet hvis fordommen er veldig sterk.

Et annet eksempel som kan sees i lys av atferd og holdninger er eksperimentet La Piere utført i 1934 i USA.

La Piere reiste rundt i statene og besøkte 250 hoteller, med 2 sosiale venner, restauranter

På denne tiden var det et svært negativt syn på kinesere i USA.

La Piere ville undersøke om de ble nektet tilgang ved noen av hotellene eller om de ble behandlet som "vanlige" gjester.

Det handte ved et hotell/restoran om de ble avvist. Ellers fikk de meget god service andre steder

Etter reisen sendte La Piere brev til de 250 besøkte steder og spurte om de mottok kinesiske gjester. Av de som svarte, sa 10% at de mottok kinesere som gjester. 10% av de andre påsto at de "desverre ikke mottok kinesere"

Her ser vi et klart bilde med holdninger og atferd. Kanskje

Emnekode : FS 101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 25 av 42

restauranter/hotellene hadde den opprinnelige holdningen om at de ikke markerte kinesere, men omkostente seg nok de var sammen med en merchandis man.

Kanskje de også ønsket sin atferd fordi kineserne fremsto som meget vesdlige, eller fordi de ikke turte å helte de adgang grunnet normer og i frykt for at de andre hotellgjestene og andre kolleger ville "støffe og demme dem" på sosiale messer kan ha blitt for stort.

Med dette kan vi se en klar skille mellom holdninger og atferd.

Atferd er veldig situasjonsbestemt og atferden kan endres på meget lite tid om man blir usikker på sine "ekte holdninger".

Det kan her diskuteres om f.eks en handling kan endre atferden, og dermed endre holdning til slutt.

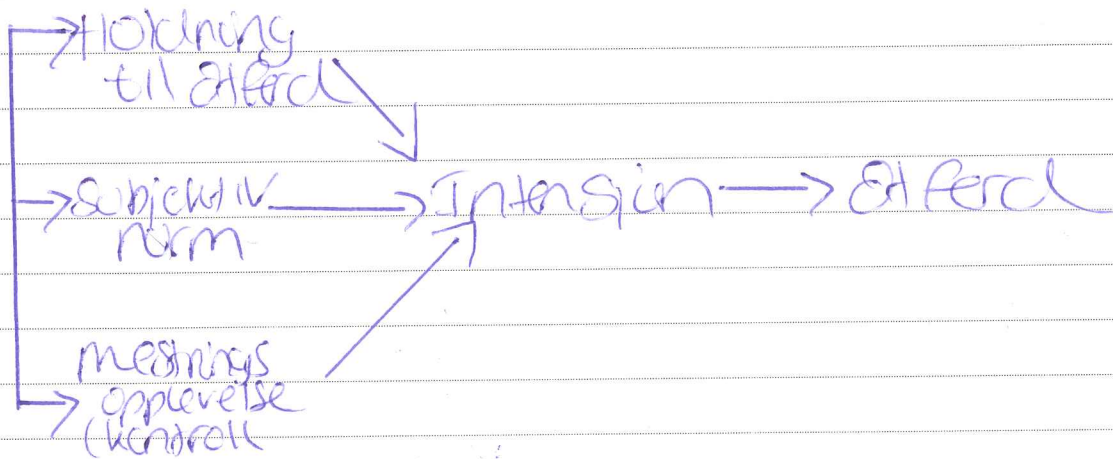
Når reisebyen ble innført i 2006 så skjedde mange i reisebyer

Emnekode : PS 101
 Kandidatnr. : 6152
 Dato : 30/11-2017
 Ark nr. : 26 av 42

det ble mer stress med å like
 på seg, gå ut osv.
 Dette førte til at mange endret
 sin etferd - røyket mindre
 på grunn av helsemessige
 årsaker. Det er derfor et godt eksempel
 på hvordan sosiale sammen-
 heng virket inn på holdningen vår
 om å en røyker mindre.

Vil hen se dette røyke eksemplet
 i lys av T. Ajzen sin teori om
planlagt etferd:

fort forklart, så kan man tenke seg at
 siden man ikke kan røyke på restaurant
 lenger, så røyker man gjerne et mindre
 sosiale sammenkomster og dermed
 så har holdningen til røykingen blitt
 forverret - man ser nå mer negativ på
 seg selv som røyker (sin etferd)
 Subjektiv norm går på hva samfunnet

Emnekode : PS 101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 27 av 42

'Pervert' er personer. Siden røykelderen er innført så vil dampennet at førre skal røyke.

Medteringsopplevelsen går på i hver. Stor grad jeg selv har lyst til å enge men atferd totalt - ved å slutte å røyke. Hvor motivert er jeg? er jeg veldig motivert så har jeg stor kontroll.

Allt dette virker inn på intensjonen min til å slutte å røyke og den vil da bli slutt (med stor nok motivasjon og selvdisciplin, kontroll) For meg til å enge, men atferd - Ellers slutte å røyke.

Mennesker søker om å ha en viss grad av konsistens i livene sine. De fleste menneskers liv er i stor grad stabile - det: super faste og de motiske endringer. Dette gjør at vår atferd er relativt stabil - som gjennomsnittet i relativt ved samme helshingst konsistens i atferd gjør at folk kan predikere hvor de vil røyke i ulike situasjoner. Dette er viktig for våre omgivelser.

Emnekode : PS 106
Kandidatnr. : 6132
Dato : 30/11 - 2012
Ark nr. : 28 av 42

og får oss selv. Vår selverstatelse
har en behov for konsistens og
stabilitet i hverdagen.
Mennesker er svært kognitive - de
liker ikke at skulle se og føle
forurensningen. Altså hjælper
det at være "relativt" letta
forutsi omfor omgivelserne og
selv selv - varemøten var fuld
med andre ord forutsigbar.

Man kan se på Heiders holdning
teori i forhold til etferd og
holdninger. Som person som ønsker
man stabilitet (som nevnt over),
altså en holdning mellom
holdning og etferd. Det er holdning
mellom 2 mennesker dersom
de har samme syn på en
ting. For den ene et annet
syn på f.eks. røyking er den
andre - altså et røyking
er usunt og burde unngås, og
den andre personen er en
røyker - så er det uholdning.

For de holdning skal kunne
gjennomføres så må den en
enke holdning eller den
andre enke etferd.

Emnekode : Ps 101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 29 av 42

Internasjonalt ser man mer og
på kjente personer som fremstår
for som forbilder på miljøfronten.
Al Gore, USA's tidligere vice
- president, er en forkympet
for jorden og oppfordrer alle
til sortere, slukke lyset, når
man ikke er crummet hjemme
bli merke og bruke kollektiv
transport osv.
Hva ga det filmen "An inconvenient
truth" i 2007 og ble nøkket
for sin innvirkning på miljøet.

Det viste seg at Al Gore hadde
en positiv holdning til
miljøet - og viste den frem under
valgkampen for å bli sittende
- men han hadde en svært
inkonsistent atferd.
Hva hadde en privat bilpark
med alle de verste miljøskinn-
bilene det gikk an å få
få i.

Såvidt som skrevet kan ikke eller
brakte kollektiv transport.

Hier ser vi et stort skille
mellem holdninger (miljøvennlig)
og handlingsatferd.

Emnekode : PS 101
Kandidatnr. : 0152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 30 av 42

konklusjonen på denne lange drøftelsen er at et forhold og holdninger er sterkt knyttet mot hverandre, men det betyr ikke at det er noe endeløs forbindelse mellom dem. Ettersom En holdning kan forårsake både et forhold og en et forhold kan gi en spesiell holdning. Alt er situasjons-
-bestemt, og kommer an på hvilke verdier, opplevelser og syn på seg selv. Holdninger kan altså inngå i et livs løvet og er ikke nødvendigvis -vis konsistente.

Oppgave 2:

Hvordan forklarer Freud støddens betydning for personlighetsutvikling?

Personlighet er en væremåte som kjennetegner en person - det er alle verdier og opplevelser som gjør personen til den de er.

Sigmund Freud (1856-1939) var svært opptatt av personens ubevante tanker og drifter, og ønsket å finne en måte å hjelpe personer som syntes å stå psykisk og ikke fysisk. Han ønsket å finne en måte å kurere psykiske sykter, og ikke bare legge en demper på problemet.

Freud utviklet ~~den~~ sin psykodynamiske teori på slutten av 1800-tallet og begynnelsen av 1900-tallet, og brukte den nye prosjektionsmetoden for å komme til kjerne menneskes ubevante ved å løse de snakkende fra dem det som følt dem inn. Freud ville

Emnekode : PS 101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 32 av 42

At de han mente var viktig å kunne ha årsak til de ulike holdninger de opplevde.

Freud mente at en persons personlighet var konsistent og ble grunnlaget til en persons personlighet ble lagt i barndommen.

Gjennom Freud sine psykoseksuelle stadier så viste Freud hvordan barnet utviklet seg - og hvordan personligheten ble til uterhold til barnets energinivå som ble brukt for å løse kriser og gå videre til neste stadium.

Før jeg går inn på Freuds psykoseksuelle stadier som bidrar til oppbygging av personligheten, som sees som noe veiledende, så vil jeg forklare Freuds psykodynamiske analyse, og gå inn på de 3 stadiene som er med på å bygge opp personligheten.

Den frie assosiasjonsmetoden:

Metoden Freud brukte for å komme til bunns i personns tanker - for å

Emnekode : Ps 101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 33 av 42

se på det ubevidste til personen som ikke personen kanskje var klar over selv - dette skjedd gjennom sømole. Pasienter skulle prøve prett.

Det ubevidste :

Det var de mest primitive og usensvete teknikk til pasienten. De la dypt inn i psyken til personen og gikk på tilfredstillende lyster og impulser. Som disse driftene ~~gikk på~~ la i det ubevidste, og freud slutt med a forklare det bevidste og det ubevidste sa han dannet 3 strukturer til a hjelpe ham forklare oppbygningen av psyken til en person.

Detet - ID;

Det mest primitive og impulsive i personen søker umiddelbart tilfredstillelse og ~~for~~ er ikke rasjonelt. Holder på impuls. ID vil tilfredstille sine lyster og kan ofte sammenligne med barn som grater for a bli tilfredstilt første osv. Vietsche og andre teoretikere brukte det ubevidste for freud.

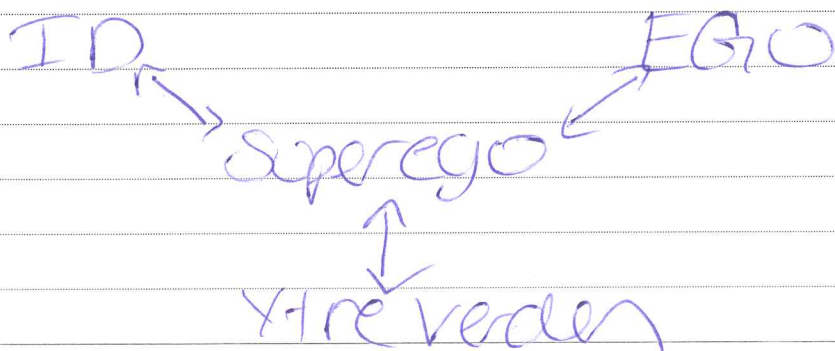
Jeget - Ego:

Står på de moralske vurderinger
i psykisk var. Operer u. hce
som ikke er rasjonelt så vil
ego gi oss dærlig smøttighet
Ego ~~ikke som~~ ~~løs~~ ~~sk~~ ~~og~~ ~~rasjonelt~~
~~til~~ ~~måte~~ ~~og~~ ~~styrer~~ ~~impulsene~~ ~~fra~~
~~ID~~ ~~og~~ er vårt moralske kompass
"vår smøttighet" Internordt-eleveregler
lones - rett og galt.

Overjeget - Superego:

Superego står umidiat av ID og
Ego, og fungerer som den
logiske og rasjonelle formidleren
som styrer impulser og gir
fra ~~Ego~~ ID og står inntil for harde
vurderinger fra vår smøttighet,
ego.

Freud så på det dynamiske
spillet mellom disse
3 kreftene.

Samspeilet mellom personlighetsstruktur

Det kreves et sterkt superego som kan stå imot ID sin impuls og ego sine moralske vurderinger. Vi kan bruke "Korsmønstret" for å på tross til å gå rundt. Det er viktig at ikke lar med ID eller superego sniffer over på ego - dette kan føre til at vi blir for drevet av lyst - utagerende og "gerne" eller for forsikrings og til høye holdende.

De psykoanalytiske stadier er slik Freud har sett på et barns utvikling i livet. Disse stadiene legger til grunn hvordan personligheten blir til - det er her altså hvor personligheten blir til.

* Freud mente at barnet gikk gjennom 3 faser i starten av livet som dannet personligheten. Barnets energi (libido) brukes for å løse krise som det møter i et hvert stadium. Når lite energi investert, så vil dette føre til at barnet ikke vil på en forsikring senere i livet. Når mye energi

Emnekode : 45101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 36 av 42

brukt for å løse krise vil dette resultere i en forsterking senere ulykke.

Barne + mi kunne seg gjennom et svært stødt vellykket for å endre opp i det siste stadiet.

Freda mente at alle barn var gjennom disse stadiene i samme rekkefølge men ikke nødvendigvis på samme tidspunkt.

Jeg vil nå forklare hvordan stadiene er betydning for personlighetsutviklingen:

Det orale stadiet 0 - 18 måneder

Her er barnet opptatt av munnen, og hvordan den bruker munnen til å utforske omgivelsene sine. Freda mente at det viktigste var ikke å tilfredstille grunnleggende behov, men å bruke munnen generelt.

Emnekode : PS 101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 37 av 42

Det omløbe stadiet 18-24 måneder

Her er fokus set på hvorvidt barnet kan tilfredstille sine behov ved at smile, græde, fiske, hoste. Fokus er sat på renslighed og hvor stor grad kontrol (afvæd) for at tilfredstille krav hvis det ikke er løst her hvordan man skal sige children sine så kan dette beskrive en kritisk scene i livet.

Barnet synes det er vigtigt at kunne kunne følge sine drifter når det føles så naturligt.

Det er her den første adskillelsen der ego skyer - men det ikke er somvildthet.

Det følelses stadiet - 3-5 år

Her er det Freud som har sat fokus rundt "kønnsorgane", og at gutter er præget af Oedipuskomplekset (drømme sin far for at være sammen med sin mor) og Elenstråknplikten for piger (penismissunde - hostadsindsigt)

Freud mener at barn skal løse

Emnekode : 45 101
 Kandidatnr. : 6152
 Dato : 30/11-2012
 Ark nr. : 38 av 42

denne konfliktten ved at bli mer
 i sin for (gutter) og som mer
 (jenter). Denne konfliktten mener
 at barn vil søke ut over
 plasser til sine foreldre
 som hjemme - som er umulig.
 (Det er heller ingen empiriske
 studier som støtter Freud her
 her dennes super ego til barnet.)

Latens stadiet 6-år og frem til
 puberteten

Her virker barnet sine drifter til å
 ville, og barnet kan sette sin
 energi mot venner og skole
 (og utvikle f.eks. sidetinter)

Generelle stadiet puberteten-ungdom

Her er hoved fokuset kjønnsorganer
 og hvordan man påler seg moden
 til å dele sin private inner
 sirkel med andre.
 Alle godter at det har dydd
 sterke hormonelle forandringer
 og at den voksne tieren er
 kommet.

Emnekode : PS 101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2011
Ark nr. : 39 av 42

Sam sagt, så må barnet komme seg gjennom disse krisene ved et vellykket resultat for å nå en en krise senere livet.

Dette er knyttet opp mot at en relativt normal og stabil barndom (vellykket studie-utvikling) vil gjøre at man kan unngå store psykologiske problemer.

Siden Freud mente personligheten er konstant og vedvarende - at den skapes i barndommen. Så vil det være meget viktig for barnets fremtid at støtte utviklingen hans/hennes er positiv - vellykket. Altså at lite energi er investert og ingen fiksasjon oppstår.

Freud hadde en filmer ved navn Erik + H. Erikson, som dette mye av Freud's syn men også hadde mange ulikheter. Han fokuserte på det sosiale aspektet, mens Freud var på det seksuelle.

Erikson var tidligere Freudens filmer men brøt et med sin egen teori. Svært positivt av Freud's

Emnekode : PS 101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11/2012
Ark nr. : 410 av 412

tonkegang og havde tidligere
gættet "terapi" / skildre hvad
hans datter, Anna Freud.

Psyhisk determinisme betyr at
alt er forud bestemt og ingenting
er overladt til tilfældigheder
- dette er sendt til forhold
til Freuds syn på personligheden.

Det er ikke tilfældigt at personligheden
er som den er, når alt har
en årsak og grundlaget er
lagt i barndommen.

Det ukjente er også et sendt
tema for Freud - det viser
at mennesket er kun toppen
af isbjellet det ligger dybere
impulser og lysere universet i os
alle.

Som en konklusion på hvordan
studierne har en betydning
på personligheden. Så kan man
sige at Freud måtte have
kritikk for sit syn. Det
er chaset som svært pessimistisk
i og med at man mener at
vi alle har mulighed til at
andre vår personlighet i lo.
livet.

Emnekode : Ps 101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 41 av 42

Det er også et syn på mennesket som er innsett som pseudo videnskapelig - det lar seg ikke forske på empirisk.

Det er en grunn til at psykoden er minner har vært et hovedopplure av - mye fordi man ser bedre resultat for å gjøre test på personer som e.g. kognitiv terapi.

(med sin "element" av forskning
kulten seg etter universitet
og forskningsstudier)

Freud sitt syn er veldig forstørret og det er for tsatt mange som verusetter hans syn og bruker dette til de formlene personlighet. Men de fleste i vårt samfunn har gått over til andre teorier.

Emnekode : PS101
Kandidatnr. : 6152
Dato : 30/11-2012
Ark nr. : 42 av 42

* Freud mente at barnet ~~var~~ ~~ikke~~
læst sit oppmerksomhet var
læst rundt et vist område -
namnet, dygnssorgene osv.
Barnet vil fokusere sin oppmerksomhet
rundt stimuli av dette område.

13